- Анхаарах үндсэн дүрмүүд
  - Анхдагч ажлын явцад анхаарах → Системийн цөм ойлголтыг боловсруулах
  - Өргөн хүрээтэй систем → Өмнө нь дэд системд хуваах (Package)
  - Нэг цаг хугацаанд дандаа зөвхөн нэг ажлын явц дээр ажиллах
  - Тухайн салбарын хэрэглэгч болон мэргэжлийн хүмүүсийг сурвалжлах
  - Ажлын явцыг ойлгомжтойгоор баримтжуулах (ярилцагч, шинжлэгч, ...)
  - Ажлын явцын зураглал эмх цэгцтэй, тоймтой болгоход тусална

- Эх идэвхжилтийг хэрэглэн баримтжуулах
  - Ажлын явцыг эхлээд хийсвэрлэлийн өндөр түвшинд томъёолно
  - Эх идэвхжилтийг хэрэглэснээр стандарт тохиолдлыг олж тогтоохыг албадана
  - Онцгой тохиолдлыг орхих
  - Ажлын явцад тодорхой бөгөөд агуулгатай нэр өгөх
    - Нэр нь үйл үг агуулсан байх ёстой, нэр үгээр нэмэлт хийж өгнө.
      - Юу хийгдэж байна?
      - Юугаар хийгдсэн бэ?

- Ажлын явц болон функцийн харьцуулалт
- Ажлын явц ...
  - Системээр гүйцэтгэгдэж буй үйл ажиллагааны явцыг тайлбарлана
  - high level documentation
  - Цэвэр шинжилгээний ойлголт
- Сонгодог функциональ жижиглэлт ...
  - Систем ямар функцийг хэрэглэж болохыг харуулна (тухайн үйл ажиллагааны явцаас хамааралгүйгээр)
  - Шинжилгээ болон зохиомжийн үед хэрэглэгддэг
  - Бүх хийсвэрлэлтийн түвшинд хэрэглэгдэнэ

Ажлын явц:

- Дандаа бүрэн явцыг эхнээс нь төгсгөл хүртэл тодорхойлно
- Иймээс ихэнхдээ олон алхамаас эсвэл трансакционоос (transaction) тогтоно
- Өөр нэгэн ажлын явцын алхам байж болно
- Гойд тохиолдолд цор ганц үйлдлээр хийгдэж болно

- Бүтээлч алхмууд
  - 1. Тоглогчийг олох
  - 2. Стандарт боловсруулалтын ажлын явцыг олох болон тодорхойлон бичих
    - 2a Тоглогчоор
    - 2b Үзэгдлээр
    - 2c Даалгаврын тавилтаас
  - 3. Онцгой тохиолдлын АЯ-ыг томъёолох
  - 4. Ээдрээтэй АЯ-ыг жижиглэх
  - 5. АЯ-ын хамтын хэсгүүдийг олох
- Шинжлэх алхмууд
  - 6. "сайн" тайлбарлан бичилт
  - 7. Класс жишиг зурагтай нэг агуулгатай байх
  - 8. Алдааны эх үүсвэр

1. Тоглогчийг олох

- Ямар хүмүүс энэ даалгаврыг гүйцэтгэж байгаа вэ?
- Систем ямар харьцах хэсгүүдтэй вэ?
- 2. Стандарт боловсруулалтын ажлын явцыг олох болон тодорхойлон бичих ...
  - Анхдагч болон шаардлагатай үед хоёрдогч АЯ-ыг
  - Стандарт тохиолдолд анхаарах, онцгой тохиолдлыг авч үзэхгүй

2а Тоглогчоор

- Тоглогчид хүмүүс үү?
- Тэд ямар ажлын явцыг өдөөдөг вэ?
- Тэд ямар ажлын явцад нөлөөлдөг вэ?

2b Үзэгдлээр

- Тоглогч = гадаад систем
- Үзэгдлийн жагсаалтыг үүсгэх
- Үзэгдэл бүрд АЯ-ыг олж тогтоох
- Дотоод болон гадаад үзэгдлийг ялгах

2с Даалгаврын тавилтаас

- Системийн нийт зорилго нь юу вэ?
- Хамгийн чухал 10 даалгавар нь аль вэ?
- Даалгавар бүрийн зорилго юу вэ?

3 АЯ-ын онцгой тохиолдлыг тодорхойлох

- Эх идэвхжилтийн тусламжтайгаар өргөтгөлт болон хувилбаруудыг боловсруулах
- Extends-ын тусламжтайгаар өргөтгөсөн ажлын явцыг тодорхойлон бичих
- Өргөтгөлт нь жишээлбэл
  - Ажлын явцын байж болох (optional) хэсэг
  - Ээдрээтэй эсвэл хувилбарын боломж
  - Маш ховор гүйцэтгэгддэг даалгавар
- Давуу тал
  - Үндсэн үйл ажиллагаа нь амархан ойлгогдоно
  - Ээдрээтэй зүйлийг 2 дахь алхмаас эхлэн системд нэгтгэнэ

Жишээ : Даатгалын компаний хохирол барагдуулалтыг боловсруулах АЯ: Хохирол барагдуулалтыг боловсруулах (хохирлыг барагдуулах)

- Зорилго: Даатгалын компани хохирлыг төлж барагдуулах
- Category: анхдагч
- Төгсгөл нөхцөл амжилттай: Хохирол хагас эсвэл бүтэн төлөгдсөн
- Төгсгөл нөхцөл амжилтгүй: Шаардлага няцаагдсан
- Тоглогч: Хохирол барагдуулах ажилтан (Даатгалын ажилтан)
- ~~Одеегч~~: Хохирол барагдуулах шаардлага бүхий өргөдөл гаргагч (даатгуулагч)
- Тайлбар:
  - 1. Өргөдөл гаргагч өргөдлөө бүртгүүлнэ
  - 2. Даатгагч хүчинтэй даатгал байгаа эсэхийг шалгана
  - 3. ХБ Ажилтанд хохирлыг боловсруулахыг хариуцуулах
  - 4. ХБ Ажилтан даатгалын бүх зүйлсийг нарийвчлан шалгана
  - 5. ХБ Ажилтан дүнг бодож гарган энэ мөнгөө өргөдөл гаргагчид шилжүүлнэ

- Өргөтгөл:

- 1а Өргөдөл гаргагчийн мэдээлэл бүрэн биш → мэдээллийг гүйцээж өгөхийг шаардана
- 2a Ө-Гаргагчийн даатгал хүчингүй → Даатгагч энэ хэргийг хаана
- 4a Хохирол энэ даатгалаар төлөгдөх боломжгүй→ Даатгагч энэ хэргийг хаана
- 4b Хохиролыг энэ даатгалаар бүрэн төлөх боломжгүй → ХБАжилтан өргөдөл гаргагчтай тохиролцсоны үндсэн дээр хохиролын хэдэн %-ыг төлөхөө шийднэ.
  - Өөр хувилбар: -

4. Ээдрээтэй АЯ-ыг жижиглэх

- Ээдрээтэй цогц алхмуудыг uses/includes-ийн тусламжтайгаар АЯ болгож тодруулах
- Ээдрээтэй цогц АЯ (Их онцгой тохиолдол)

. . .

- Олон АЯ-д хуваах
- Хамтын хэсгүүдийг uses/includes-ийн тусламжтайгаар загварчлах
- Өргөн хүрээг хамарсан өргөтгөлтийг extends-ийн тусламжтайгаар АЯ болгож нарийвчлах
- 5. АЯ-ын хамтын хэсгүүдийг олох
  - Давхардалгүй бичиглэлт дээр анхаарах (uses/includes)

- 6. "сайн" тайлбартай бичилт
  - Захиалагч унших ёстой байхаар мөн ойлгож чадахаар
  - Тоглогч системийн харьцааг тайлбарлах
    - Дотоод бүтэц болон алгоритмыг биш
  - Стандарт тохиолдлыг дандаа бүрэн тайлбарлах
  - Хамгийн ихдээ нэг хуудас
- 7. Класс жишиг зурагтай нэг агуулгатай байх
  - Объектын жишиг зураг зурах!
    - Класс бүрд мин. нэг ОЖЗ
    - Хамаарал бүрд мин. нэг холбоос үүсгэх
    - Хяцгаарлалтыг АЯ-аар бүрэн хэрэгжүүлэх

8. Алдааны эх үүсвэр

- Хэтэрхий жижиг, ингэснээр хэтэрхий их ажлын явц
- Онцгой тохиолдлыг хэтэрхий эрт авч үзэх
- Ажлын явцын хэтэрхий нарийвчилсан тайлбар тодорхойлолт
- Uses-болон extends хамаарлыг солих
- Диалогийн үйл явцыг тайлбарлан тодорхойлох

- Бүтээлч алхмууд
  - 1: Top-down аргаар явсаны үр дүнд ямар багцууд гарсан вэ?
  - 2: Bottom-up аргаар явсаны үр дүнд ямар багцууд гарсан вэ?
- Шинжлэх алхмууд
  - 3: Багц нь бие даасан нэгж болж байна уу?
  - 4: Багцын нэр тохирсон байна уу?
  - 5: Алдааны үүсвэр

1. Top-down - Арга зам

- Том хэмжээний програм
  - Бүхэл системээ багцад жижиглэн хуваах
    - Ажлын явцыг үүсгэхээс өмнө
  - Хэмжээ ихтэй багцыг цааш нь жижиглэх

2. Bottom-up – Арга зам

- Жижигхэн програм
  - Шаардлаггүй бол багцлахгүй байж болно
- Дунд зэргийн програм
  - Ажлын явцыг загварчилсны эсвэл статик загварчлал хийсний дараа багцыг үүсгэнэ

3. Бие даасан нэгж

- Уншигчийг системээр дагуулан удирдана
- Ганцаараа ч ойлгомжтой сэдвийн хүрээг агуулна
- Багц нь системийг хийсвэрлэлийн өндөр түвшинд авч үзэх боломжийг олгох
- Ижил сэдвийн хүрээний ажлын явц болон классын нэгтгэлт
- Ажлын хуваарилтад дэмжлэг болдог
- Удамшлын бүтцийг болж өгвөл багц дотроо

4. Багцын нэр

- Багцын агуулга нь юу вэ гэдгийг хийсвэрлэлтийн өндөр түвшинд тодорхойлох шаардлагатай
- Багцийн агуулгын 25 хүртэлх үгтэй тайлбарлалт
- Үүнээс нэрээ үүсгэж авах
- 5. Алдааны үүсвэр
  - Хэтэрхий жижиг багц